

ANTIKEN

Från faraonernas Egypten
till romarrikets fall

Nils Billing
Susanne Carlsson
Ragnar Hedlund
Allan Klynne
Michael Lindblom
Hugo Montgomery

Antiken: från faraonernas Egypten till romarrikets fall

(Natur & Kultur 2017). Av Nils Billing, Susanne Carlsson, Ragnar Hedlund, Allan Klynne, Michael Lindblom och Hugo Montgomery

DET HÄR ÄR EN introduktionsbok till antikens historia med betoning på politisk historia. Det historiska skeendet förmedlas i kronologisk ordning och ekologiska, ekonomiska och sociala faktorer beaktas. Boken har en tydlig disposition. Det är också föredömligt att källkritiska frågor lyfts. Jag önskar att jag kunde skriva en panegyrisk recension men jag vill inte rea ut min intellektuella integritet. *Antiken* brister i både form och innehåll. Man kan inte ha ägnat många sekunder åt korrekturläsning. Bokens många slarvfel är störande – kartregistret på sidan 486 är ett lågvattenmärke – om än mindre allvarliga. *Antiken* har också många och betydligt allvarligare innehållsmässiga brister. Dagens forskningsläge förbigås ofta, även om delar av forskningsfronten ibland nämns.

Historiesynen i *Antiken* är motsägelsefull på flera plan. En motsättning finns i hur identiteter, etniska grupper och folk presenteras. Detta har varit ett viktigt forskningsfält under de senaste 20 åren i den kulturella vändningen. Forskningen har övergivit essentialistiska modeller för dynamiska föreställningar som betonar identiteters föränderlighet. Undantagsvis framställs identiteter som dynamiska, men det motsägs exempelvis av essentialistiska rubriker som förstärker stereotyper: etruskerna är "mystiska", den mellanhelladiska kulturen är ett "u-land".

Lejonparten av *Antiken* består av en historia med fokus på strukturer. Det historiska skeendet är delvis anonymiserat då endast få individer och händelser nämns. Ibland frångår man den här historiesynen och betonar vikten av enskilda personers handlingar. Ett kapitel om principatet har exempelvis en biografisk struktur där historia reduceras till en konsekvens av kejsarnas lynne. Perspektivglidningen mellan en social och en händelseorienterad historia är problematisk eftersom den inte görs explicit. Här har man försakat en möjlighet att fördjupa den källkritiska diskussionen som bitvis återfinns i *Antiken*.

Antiken bekräftar tyvärr den gamla sanningen att det dröjer några årtionden innan forskningsfronten uppmärksammas i introduktionslitteratur. *Antiken* borde ha bearbetats mer före tryck, och därför skulle läsare, författare och förlag tjäna på att den revideras omgående.

JOHANNES SIAPKAS

docent i antikens kultur- och samhällsliv,
Uppsala universitet